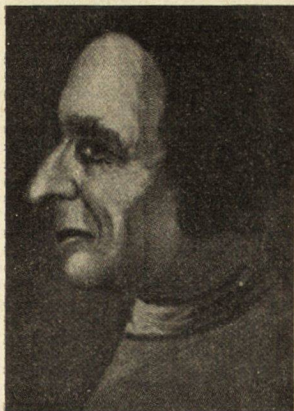

Тартини, Джузепе — Tartini, Giuseppe — бележитъ цигулковъ виртуозъ, компонистъ и теоретикъ, род. 12 апр. 1692 въ Пирано — Истрия (отъ хърватски произходъ). умр. 16 февр. 1770 въ Падуа; отъ рано за-

Джузепе Тартини

почналъ да учи цигулка, 1710 постъпва въ правния факултетъ на университета въ Падуа. Тукъ той се занимава усърдно съ фехтовка и, изработвайки отъ себе си единъ голъмъ майсторъ въ тази областъ, — възнамѣрявалъ да отиде въ Парижъ, за да се покаже. По причина на тайното си оженване за една племенница на кардиналъ Корнаро, той, преследванъ отъ кардинала, се уединява въ манастиря на францисканцитъ въ Асизи и, следъ 2 годишно най-прилежно занимание съ цигулката, достига високо техническо съвършенство, занимавайки се, същевременно, и съ теория при Чернохорски. Сдобрилъ се съ кардинала, той се връща въ Падуа; въ Венеция ималъ случай да чуе видния цигуларъ Верачини, който му направя такова силно впечатление, че той наново се уединява въ Анкона, за да достигне най-високото съвършенство. 1721—1723 е солистъ въ църквата „Св.

Антоний“ въ Падуа, 1723 бива призованъ за коронацията на Карлъ VI въ Прага, кждето остава до 1725, като камеренъ музикантъ на графъ Кински, следъ което се връща въ Падуа, отклонява нѣколко много изгодни за него отъ чужбина предложения, и остава тамъ, основавайки 1728 своята школа за цигулка, която скоро получава свѣтловна известность. Значението на Т. е двояко: като основателъ на модерния цигулковъ виртуозитетъ—чрезъ неговата лжкова техника, и като теоретикъ—чрезъ своитѣ теоретически трудове, като: *Trattato di musica* (1754), въ който описва комбинационнитѣ тонове (чийто откривателъ е той) „*De' principj dell armonia musicale contenuta nel diatonico genere*“ (1767) п др. Творби: 18 концерта и 48 сонати за цигулка, 6 концерта за соло-цигулка, виола и чело, или концертно цембало, и „Изкуството на водене лжка“ — печатани; 48 сонати съ басъ, 125 концерта (5 гласни), една симфония и 2 квартета — непечатани. Между непечатанитѣ е била и прочутата соната „Дяволски трилери“.

Тастенъ, нѣм. Tasten — (гл. Клависъ).

Тасто соло, ит. *tasto solo* — при цифрования генералбасъ означава, че аккомпаниягртъ (органистъ или цембалистъ) трѣбва да свири само басовитѣ тонове — безъ хармоничнитѣ гласове — т. е. безъ акорди.

Таузигъ, Карлъ — Tausig, Karl — бележитъ пианистъ, род. 4 ноем. 1841 въ Варшава, умр. 17 юли 1871 въ Лайпцигъ, училъ при баща си, който също е билъ единъ много добъръ пианистъ, и после при Листъ въ Ваймаръ, като въ скоро време добива една очудваща техника, и развива своята вродена темпераментность — до степенъ на стихийность; билъ постоянно въ концертни пътувания, но се е задържалъ по продължително въ Дрезденъ (1859—60) и въ Виена (1862), дето, покрай виртуозната си дейность, е развивалъ и диригентска такава, изпълнявайки творения на Вагнеръ, Листъ и др. 1866 основава (по потикъ отъ Бюловъ) въ Берлинъ своята Академия за висша клавирна игра, която е просъществувала до 1870. Т. е компониралъ клавирни пиеси